

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** **PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE**

od 15. prosinca 2015.

o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike

(ESRB/2015/2)

(2016/C 97/02)

(SL C 97, 12.3.2016., str. 9.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Preporuka Europskog odbora za sistemske rizike od 24. ožujka 2016.	C 153	1	29.4.2016.
► <u>M2</u>	Preporuka Europskog odbora za sistemske rizike od 24. lipnja 2016.	C 290	1	10.8.2016.
► <u>M3</u>	Preporuka Europskog odbora za sistemske rizike od 20. listopada 2017.	C 431	1	15.12.2017.
► <u>M4</u>	Preporuka Europskog odbora za sistemske rizike od 8. siječnja 2018.	C 41	1	3.2.2018.

Koju je ispravio:

► **C1** Ispravak, SL C 338, 15.9.2016, str. 16 (2016/C 290/01)

▼B**PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE**

od 15. prosinca 2015.

o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike**(ESRB/2015/2)**

(2016/C 97/02)

ODJELJAK 1.

PREPORUKE**Preporuka A – Procjena prekograničnih učinaka vlastitih mjera makrobonitetne politike odgovarajućih tijela**

1. Preporučuje se odgovarajućim tijelima nadležnim za primjenu mjera da procijene prekogranične učinke primjene svojih vlastitih mjera makrobonitetne politike prije njihovog donošenja. U najmanju ruku, potrebno je procijeniti kanale prelijevanja koji djeluju putem ispravaka vrijednosti za rizik i regulatorne arbitraže, upotrebom metodologije utvrđene u poglavlju 11. Priručnika ESRB-a.
2. Odgovarajućim tijelima za primjenu mjera preporučuje se da procijene sljedeće:
 - (a) moguće prekogranične učinke (curenja i regulatornu arbitražu) primjene mjera makrobonitetne politike u njihovoj državi; i
 - (b) moguće prekogranične učinke svake predložene mjere makrobonitetne politike na druge države članice i na Jedinstveno tržište.
3. Odgovarajućim tijelima za primjenu mjera preporučuje se da najmanje jednom godišnje prate ostvarenje i razvoj prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike koje su uvela.

Preporuka B – Dostavljanje obavijesti i zahtjev za uzajamno postupanje u odnosu na vlastite mjere makrobonitetne politike odgovarajućih tijela.

1. Odgovarajućim tijelima nadležnim za primjenu mjera preporučuje se da obavijeste ESRB o mjerama makrobonitetne politike čim budu donesene, a najkasnije u roku od dva tjedna nakon donošenja. Obavijesti bi trebale također uključivati procjenu prekograničnih učinaka i nužnosti za uspostavljanje uzajamnosti od strane drugih odgovarajućih tijela. Od odgovarajućih tijela nadležnih za primjenu mjera zahtijeva se da dostave informacije na engleskom jeziku upotrebljavajući obrasce objavljene na mrežnoj stranici ESRB-a.

▼M3

2. Ako se uspostavljanje uzajamnosti od strane drugih država članica smatra potrebnim za osiguravanje učinkovitog funkcioniranja odgovarajućih mjera, odgovarajućim tijelima nadležnim za primjenu mjera preporučuje se da ESRB-u dostave zahtjev za uzajamno postupanje, zajedno s obavijesti o mjeri. Zahtjev treba sadržavati prijedlog iznosa praga značajnosti.

▼B

3. Ako su mjere makrobonitetne politike primijenjene prije donošenja ove Preporuke ili ako se uspostavljanje uzajamnosti nije smatralo potrebnim kada su mjere prvi put uvedene, ali je odgovarajuće tijelo nadležno za primjenu mjera naknadno odlučilo da je takvo

▼ B

uspostavljanje uzajamnosti postalo potrebno, odgovarajućim tijelima nadležnim za primjenu mjera preporučuje se da ESRB-u dostave zahtjev za uzajamno postupanje

Preporuka C - Uzajamna primjena mjera makrobonitetne politike drugih odgovarajućih tijela**▼ M4**

1. Odgovarajućim tijelima se preporučuje da uzajamno primjenjuju mjere makrobonitetne politike koje su donijela druga odgovarajuća tijela i čiju je uzajamnu primjenu preporučio ESRB. Preporučuje se da se sljedeće mjere, kao što je dalje opisano u Prilogu, uzajamno primjenjuju:

Estonija:

- jednopostotna stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik koja se primjenjuje u skladu s člankom 133. Direktive 2013/36/EU na domaće izloženosti svih kreditnih institucija koje imaju odobrenje za rad u Estoniji;

Finska:

- donji prag od 15 % za prosječni ponder rizika za kredite osigurane stambenim nekretninama u Finskoj koji se primjenjuje u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d) podtočkom vi. Uredbe (EU) br. 575/2013 na kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u Finskoj i koje primjenjuju pristup zasnovan na internim rejting sustavima za izračun regulatornog kapitala.

▼ B

2. Odgovarajućim tijelima se preporučuje da uzajamno primijene mjere makrobonitetne politike navedene u ovoj Preporuci provedbom iste mjere makrobonitetne politike kao one koju je provelo tijelo nadležno za primjenu mjera. Ako ista mjera makrobonitetne politike nije raspoloživa u nacionalnom zakonodavstvu, odgovarajućim tijelima se preporučuje uzajamna primjena, nakon savjetovanja s ESRB-om, na način da donesu mjeru makrobonitetne politike koja je raspoloživa u njihovom području nadležnosti, a koja ima učinak koji je istovjetan primijenjenoj mjeri makrobonitetne politike.
3. Osim ako nije preporučen poseban rok u odnosu na uzajamnu primjenu mjere makrobonitetne politike, odgovarajućim tijelima se preporučuje da donesu uzajamne mjere makrobonitetne politike najkasnije u roku od tri mjeseca, nakon objave zadnjih izmjena ove Preporuke u Službenom listu Europske unije. Donesene uzajamne mjere trebale bi imati najbliži mogući datum primjene.

Preporuka D - Obavijest o uzajamnoj primjeni mjera makrobonitetne politike drugih odgovarajućih tijela

Odgovarajućim tijelima se preporučuje da obavijeste ESRB o svojoj uzajamnoj primjeni mjera makrobonitetne politike drugih odgovarajućih tijela. Obavijesti se trebaju poslati najkasnije u roku od mjesec dana od donošenja uzajamne mjere. Od tijela koja dostavljaju obavijest zahtijeva se da dostave informacije na engleskom jeziku upotrebljavajući obrasce objavljene na mrežnoj stranici ESRB-a.

ODJELJAK 2.

PROVEDBA

1. Tumačenje

Za potrebe ove Preporuke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „primjena mjera” znači primjena mjere makrobonitetne politike na nacionalnoj razini;
- (b) „donošenje” znači odluka koju je donijelo odgovarajuće tijelo u pogledu uvođenja, uzajamne primjene ili izmjene mjere makrobonitetne politike;
- (c) „financijska usluga” znači svaka usluga bankarske, kreditne, ili osiguravajuće prirode ili usluga koja se odnosi na osobnu mirovinu, ulaganja ili plaćanja;
- (d) „mjera makrobonitetne politike” znači svaka mjera koja je namijenjena sprečavanju i ublažavanju sistemskog rizika kao što je utvrđeno u članku 2. točki (c) Uredbe (EU) br. 1092/2010 a koju je donijelo i primijenilo odgovarajuće tijelo, koje postupa u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom;
- (e) „obavijest” znači pisana obavijest na engleskom jeziku koju su ESRB-u uputila odgovarajuća tijela, uključujući ESB u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 1024/2013, u pogledu mjere makrobonitetne politike u skladu s člankom 133. Direktive 2013/36/EU i člankom 458. Uredbe (EU) br. 575/2013, ali ne ograničavajući se na te članke, a koja može biti zahtjev za uzajamnu primjenu upućen od strane države članice u skladu s člankom 134. stavkom 4. Direktive 2013/36/EU i člankom 458. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 575/2013, ali ne ograničavajući se na te članke;
- (f) „uzajamnost” znači mehanizam putem kojeg odgovarajuće tijelo u jednoj državi primjenjuje istu ili istovjetnu mjeru makrobonitetne politike kao kako je utvrđeno od strane odgovarajućeg tijela druge države, na sve financijske institucije na svom području nadležnosti, kada su izložene istom riziku u potonjoj državi;
- (g) „odgovarajuće tijelo nadležno za primjenu mjera” znači odgovarajuće tijelo koje je nadležno za primjenu mjere makrobonitetne politike na nacionalnoj razini;
- (h) „odgovarajuće tijelo” znači tijelo kojemu je povjereno donošenje i/ili primjena mjera makrobonitetne politike, uključujući ali ne ograničavajući se na:
 - i. imenovano tijelo u skladu s poglavljem 4. Direktive 2013/36/EU i člankom 458. Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležno tijelo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 40. Uredbe (EU) br. 575/2013, ESB u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013; ili
 - ii. makrobonitetno tijelo s ciljevima, mehanizmima, ovlastima, zahtjevima u vezi s odgovornošću i drugim svojstvima utvrđenim u Preporuci ESRB/2011/3 Europskog odbora za sistemske rizike⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Preporuka Europskog odbora za sistemske rizike od 22. prosinca 2011. o makrobonitetnim ovlastima nacionalnih tijela (ESRB/2011/3) (SL C 41, 14.2.2012., str. 1.).

▼ M3

- (i) „prag značajnosti” znači kvantitativni prag ispod kojeg se izloženost pojedinačnog pružatelja financijskih usluga prema utvrđenom makrobonitetnom riziku u državi u kojoj nadležno tijelo primjenjuje mjeru makrobonitetne politike može smatrati izloženošću koja nije značajna.

▼ B**2. Izuzeća****▼ M3**

1. Odgovarajuća tijela mogu izuzeti pojedinačnog pružatelja financijskih usluga u svojem području nadležnosti od primjene određene uzajamne mjere makrobonitetne politike, ako taj pružatelj financijskih usluga ima izloženost koja nije značajna prema utvrđenom makrobonitetnom riziku u određenoj državi u kojoj odgovarajuće nadležno tijelo primjenjuje predmetnu mjeru makrobonitetne politike (načelo *de minimis*). Od odgovarajućih se tijela zahtijeva da obavijeste ESRB o tim izuzećima, upotrebljavajući obrazac za dostavljanje obavijesti o uzajamnim mjerama objavljen na mrežnim stranicama ESRB-a.

U svrhu primjene načela *de minimis*, ESRB preporučuje da se prag značajnosti temelji na onome koji je predložen od strane odgovarajućeg nadležnog tijela za primjenu mjera sukladno točki 2. iz odjeljka 1., potpreporuke B. Kalibracija praga trebala bi slijediti najbolje prakse koje je utvrdio ESRB. Prag značajnosti je najviša preporučena razina praga. Odgovarajuća tijela koja uspostavljaju uzajamnost mogu primijeniti preporučeni prag, prema potrebi odrediti niži prag za svoju državu, ili uzajamno primijeniti mjeru bez praga značajnosti. Kada se primjenjuje načelo *de minimis*, tijela trebaju pratiti jesu li se ostvarila curenja i regulatorna arbitraža i prema potrebi, zatvoriti pravnu prazninu.

▼ B

2. Ako su odgovarajuća tijela već uzajamno primijenila i objavila mjeru prije nego što je ovom Preporukom preporučena uzajamna primjena te mjere, uzajamna mjera se ne treba izmijeniti čak i ako se razlikuje od one koju je provelo tijelo nadležno za primjenu mjera.

3. Vremenski okvir i izvješćivanje

1. Odgovarajuća tijela obvezna su izvještavati ESRB i Vijeće o radnjama koje poduzimaju u odnosu na ovu Preporuku, ili primjerenom opravdati svako nepostupanje. Izvješća se šalju svake dvije godine, time da je rok za dostavu prvog izvješća do 30. lipnja 2017. Izvješća moraju sadržavati najmanje:

- (a) podatke o sadržaju i vremenu poduzetih radnji;
- (b) ocjenu funkcioniranja poduzetih radnji u odnosu na ciljeve ove Preporuke;
- (c) iscrpna opravdanja o svim izuzećima dodijeljenim na temelju načela *de minimis* i sva nepostupanja ili odstupanja od ove Preporuke, uključujući sva zakašnjenja.

▼B

2. U slučaju podijeljene odgovornosti, odgovarajuća tijela koordinirano djeluju kako bi na vrijeme dostavila potrebne informacije.
3. Odgovarajuća tijela se potiče da obavještavaju ESRB što je prije moguće o svim predloženim mjerama makrobonitetne politike.
4. Uzajamna mjera makrobonitetne politike smatra se istovjetnom, ako sadrži, u mjeri u kojoj je to moguće:
 - (a) isti gospodarski učinak;
 - (b) isto područje primjene;
 - (c) iste posljedice (sankcije) za nepoštovanje pravila.

▼M3**4. Izmjene preporuke**

Opći odbor će odlučiti kada je potrebno izmijeniti ovu Preporuku. Te izmjene posebno uključuju sve dodatne ili izmijenjene mjere makrobonitetne politike koje se trebaju uzajamno primijeniti kao što je utvrđeno u Preporuci C i povezanim prilogima koji sadrže informacije koje se posebno odnose na mjere, uključujući prag značajnosti koji određuje ESRB. Opći odbor može također produljiti rokove utvrđene u prethodnim stavcima kada su zakonodavne inicijative potrebne radi postupanja u skladu s jednom ili više preporuka. Posebno, Opći odbor može odlučiti da će izmijeniti ovu Preporuku nakon što je Europska Komisija preispitala okvir za obvezno priznavanje prema pravu Unije ili na temelju iskustva stečenog djelovanjem mehanizma za dobrovoljnu uzajamnost utvrđenog ovom Preporukom.

▼B**5. Nadzor i ocjena**

1. Tajništvo ESRB-a:
 - (a) pruža pomoć odgovarajućim tijelima, uključujući olakšavanje usklađenog izvještavanja, davanje odgovarajućih obrazaca i pojedinosti o načinima i vremenskom okviru daljnjeg praćenja, kada je to potrebno;
 - (b) provjerava da odgovarajuća tijela postupaju u skladu s pravilima, pružajući im također pomoć na njihov zahtjev te dostavlja izvješća Općem odboru.
2. Opći odbor ocjenjuje radnje i opravdanja o kojima odgovarajuća tijela podnose izvješća, a kada je to potrebno, odlučuje je li bilo propusta u postupanju na temelju ove Preporuke i jesu li odgovarajuća tijela propustila primjereno opravdati svoje nepostupanje.

▼ **M4***PRILOG***Estonija**

Jednopostotna stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik koja se primjenjuje u skladu s člankom 133. Direktive 2013/36/EU na domaće izloženosti svih kreditnih institucija koje imaju odobrenje za rad u Estoniji.

I. Opis mjere

1. Estonska se mjera sastoji od jednopostotne stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koja se primjenjuje u skladu s člankom 133. Direktive 2013/36/EU na domaće izloženosti svih kreditnih institucija koje imaju odobrenje za rad u Estoniji;

II. Uzajamna primjena

2. Kada su države članice prenijele članak 134. Direktive 2013/36/EU u nacionalno pravo, odgovarajućim tijelima se preporučuje da uzajamno primijene estonsku mjeru za izloženosti institucija koje imaju domaće odobrenje za rad, kada se te izloženosti nalaze u Estoniji, u skladu s člankom 134. stavkom 1. Direktive 2013/36/EU. Za potrebe ovog stavka, primjenjuje se rok određen u preporuci C stavku 3.
3. Kada države članice nisu prenijele članak 134. Direktive 2013/36/EU u nacionalno pravo, odgovarajućim tijelima se preporučuje da uzajamno primijene estonsku mjeru za izloženosti institucija koje imaju domaće odobrenje za rad, kada se te izloženosti nalaze u Estoniji, u skladu s preporukom C stavkom 2. Odgovarajućim tijelima se preporučuje donijeti istovrsnu mjeru u roku od šest mjeseci.

Finska

Posebna minimalna razina od 15 %, specifična za određenu kreditnu instituciju, za prosječni ponder rizika za kredite osigurane hipotekom na stambenim nekretninama u Finskoj koja važi za sve kreditne institucije koje primjenjuju pristup zasnovan na internim rejting sustavima (dalje u tekstu „kreditne institucije s IRB pristupom”) u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d) podtočkom vi. Uredbe (EU) br. 575/2013.

I. Opis mjere

1. Finska mjera, primijenjena u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d) podtočkom vi. Uredbe (EU) br. 575/2013 sastoji se od donjeg praga od 15 % specifičnog za određenu kreditnu instituciju, za prosječni ponder rizika za kreditne institucije s IRB pristupom, na razini portfelja za stambene kredite osigurane stambenim nekretninama u Finskoj.
2. Ova se mjera dopunjuje pragom značajnosti od 1 milijarde eura izloženosti tržištu hipotekarnih kredita osiguranih stambenim nekretninama u Finskoj radi usmjeravanja moguće primjene načela de minimis od strane država članica koje uzajamno primjenjuju mjeru.

II. Uzajamna primjena

3. U skladu s člankom 458. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, odgovarajućim tijelima država članica preporučuje se da uzajamno primjenjuju finsku mjeru te da ju primijene na portfelje hipotekarnih kredita za stambeno osigurane stambenim nekretninama u Finskoj, koje drže kreditne

▼ M4

institucije s IRB pristupom, a koje su odobrile podružnice koje su dobile odobrenje za rad u matičnoj državi i nalaze se u Finskoj. Za potrebe ovog stavka, primjenjuje se rok iz preporuke stavka C 3.

4. Odgovarajućim tijelima se također preporučuje uzajamna primjena finske mjere te primjena na portfelje hipotekarnih kredita za stanovništvo osiguranih stambenim nekretninama u Finskoj, koje drže kreditne institucije s IRB pristupom, koje su odobrene izravno preko granica od strane kreditnih institucija koje imaju sjedište u svojim odnosnim državama. Za potrebe ovog stavka, primjenjuje se rok iz preporuke C stavka 3.
5. U skladu s preporukom C stavkom 2., odgovarajućim tijelima preporučuje se primijeniti, nakon savjetovanja s ESRB-om, mjeru makrobonitetne politike raspoloživu u njihovom području nadležnosti koja ima učinak koji je istovjetan gore navedenoj uzajamnoj primjeni, uključujući donošenje nadzornih mjera i nadzornih ovlasti utvrđenih u glavi VII. poglavlju 2. odjeljku IV. Direktive 2013/36/EU. Odgovarajućim tijelima se preporučuje da donesu istovjetnu mjeru u roku od četiri mjeseca.
6. Ako ne postoje kreditne institucije s IRB pristupom koje imaju odobrenje za rad u drugim državama članicama s podružnicama koje se nalaze u Finskoj ili koje izravno pružaju financijske usluge u Finskoj, a koje imaju izloženosti od 1 milijarde eura ili više u odnosu na finsko hipotekarno tržište, odgovarajuća tijela mogu odlučiti da tu mjeru uzajamno ne primjenjuju, kako je utvrđeno u Odjeljku 2.2.1 Preporuke ESRB/2015/2. U ovom slučaju, odgovarajuća tijela bi trebala pratiti značaj izloženosti te im se preporučuje da uzajamno primjenjuju mjeru kada kreditna institucija s IRB pristupom prijeđe prag od 1 milijarde eura.

III. Prag značajnosti

7. U skladu s Odjeljkom 2.2.1 Preporuke ESRB/2015/2, odgovarajuća tijela država članica mogu izuzeti pojedine kreditne institucije s IRB pristupom koje nemaju značajne portfelje hipotekarnih kredita za stanovništvo osigurane stambenim nekretninama u Finskoj ispod praga značajnosti od 1 milijarde eura. U tom slučaju odgovarajuća tijela bi trebala pratiti značaj izloženosti te im se preporučuje da uzajamno primjenjuju mjeru kada primjenom praga značajnosti, kreditna institucija s IRB pristupom prijeđe prag od 1 milijarde eura.